

Protetika

Ortopedické kliniky LF
MU v Brně

Z. Rozkydal, J. Kocanda

Ortopedická protetika

- Protetika - nauka o náhradě ztracených částí těla
- Ortotika - nauka o náhradě ztracených funkcí těla
- Epitetika - nauka o kosmetickém krytí části těla
- Kalceotika - nauka o ortopedické obuvi
- Adjuvatika - nauka o pomůckách pro obsluhu

Protetická náhrada

Nahrazuje chybějící část těla
a současně i ztracenou
pohybovou funkci

Stehenní protéza

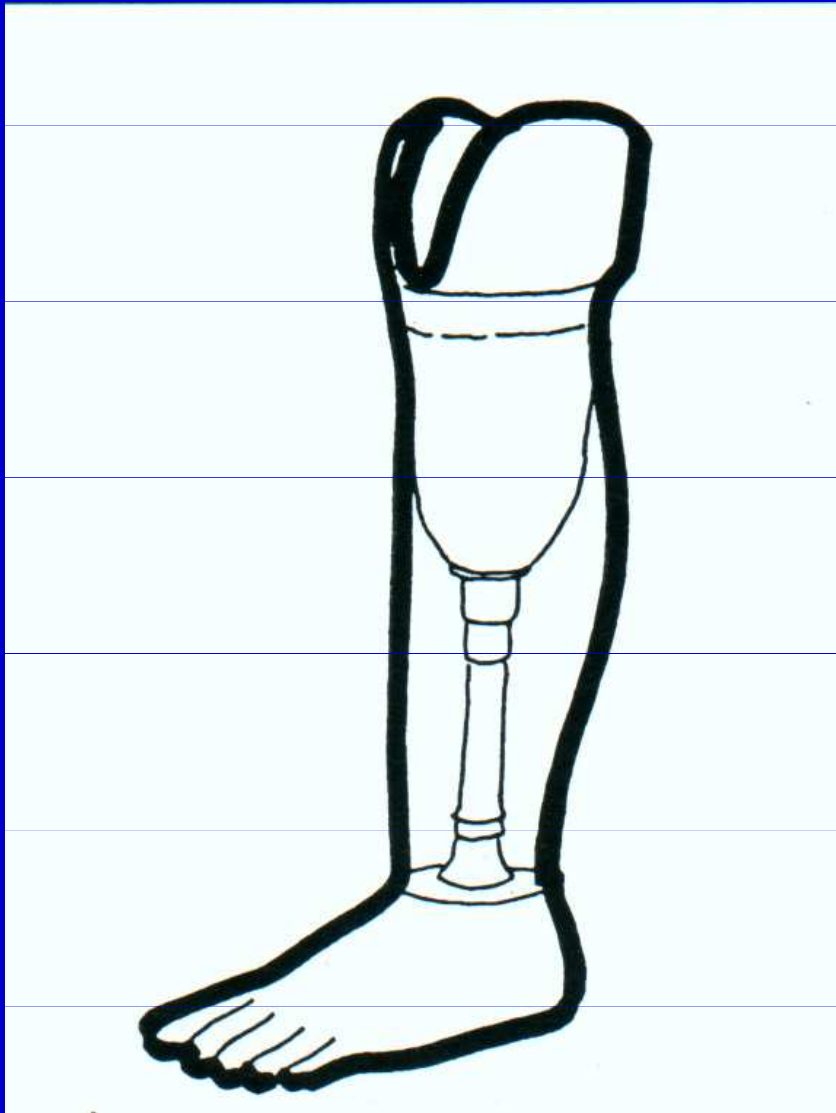
Požadavky na protetickou náhradu

- Funkce statická
- Funkce dynamická
- Snadno ovladatelná
- Lehká
- Trvanlivá
- Estetická

Příprava pahýlu bandážováním

Protéza

Části protézy

Pahýlové lůžko

Modul, náhradní díl
(stehno, bérec, noha, kloub)

Pomocné díly
přidrží protézu na pahýlu
(bandáže, šle)

Pahýlové lůžko

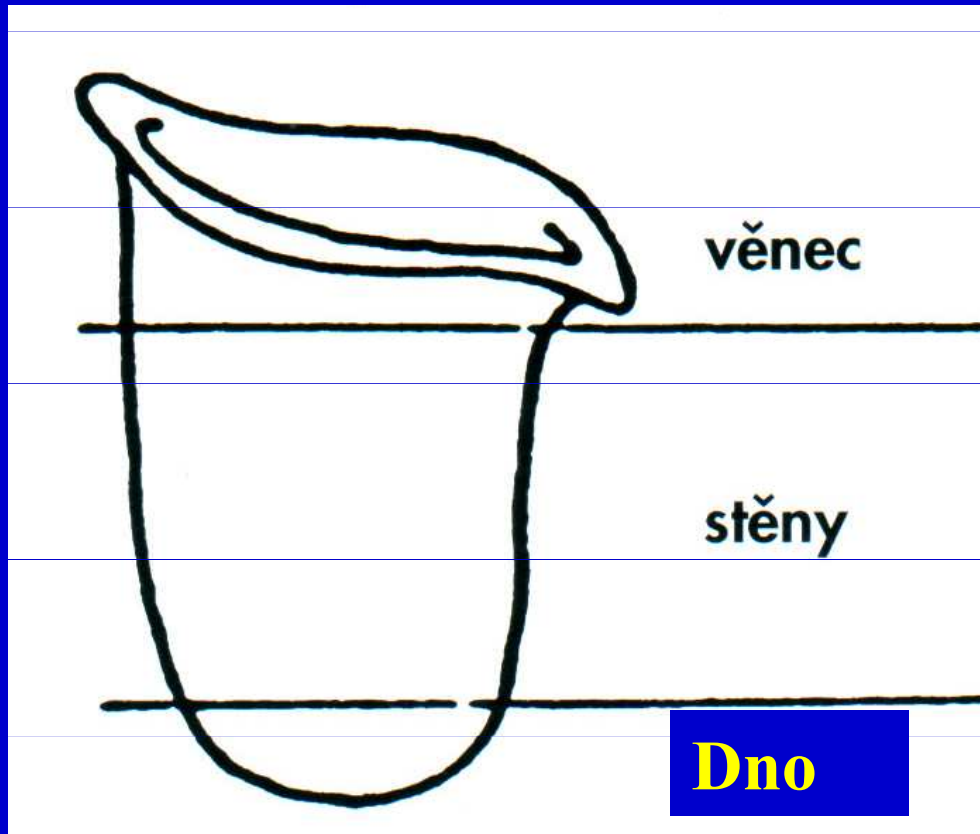
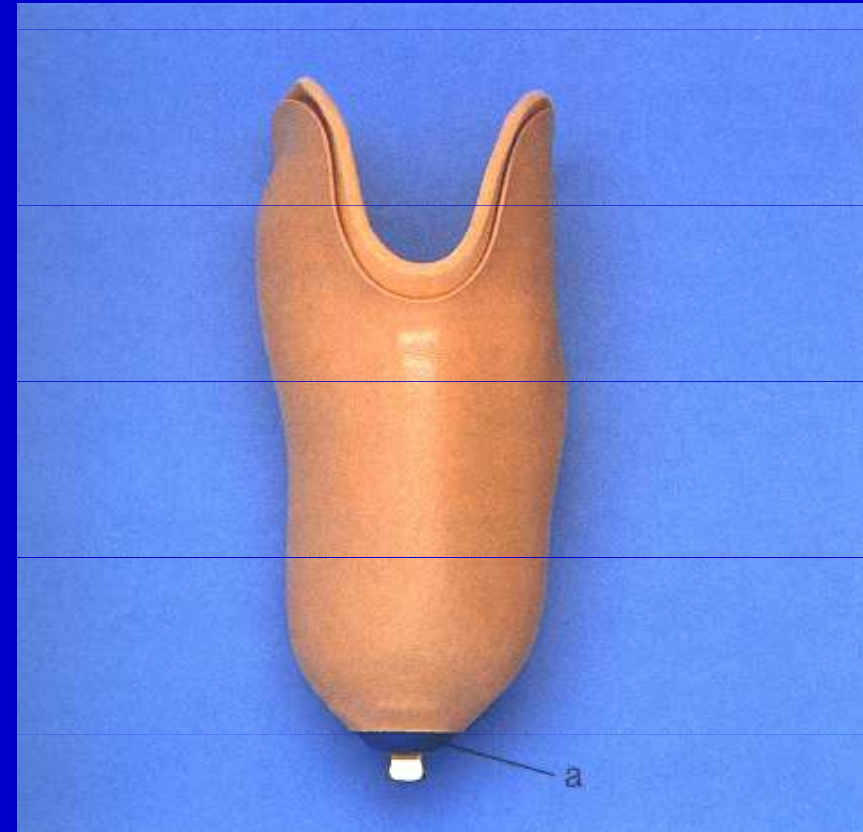
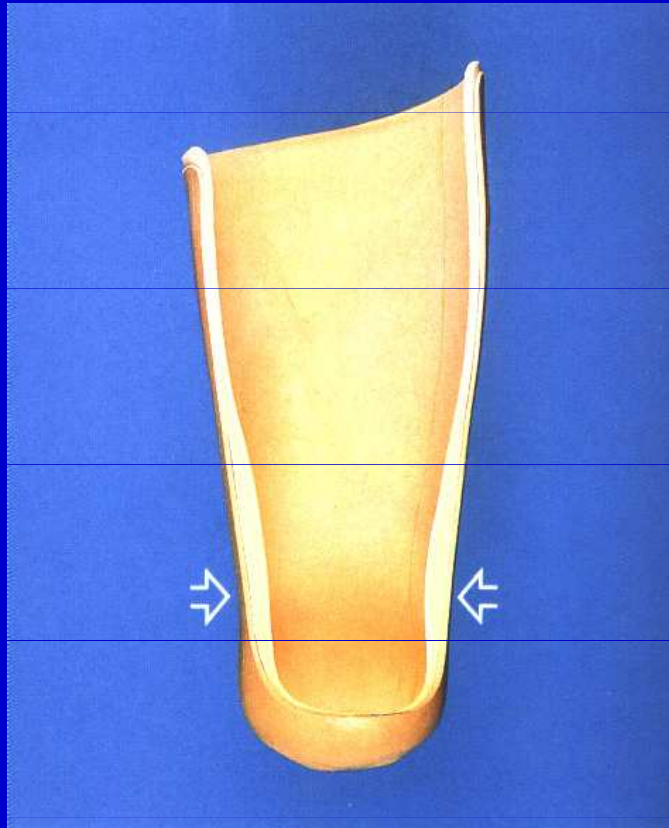

Schéma pahýlového lůžka

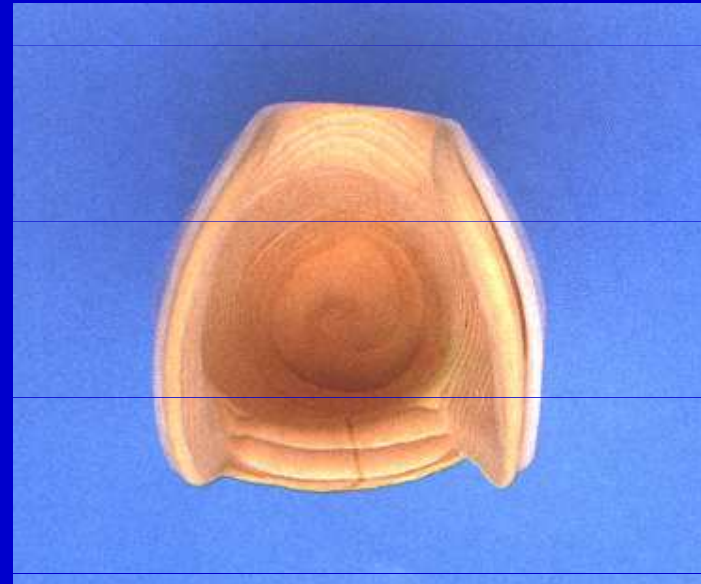

Pahýlové lůžko s adaptérem

Úpravy pahýlového lůžka

Měkké polštářování
vnitřní stěny pahýlového
lůžka v krajině kondylů
femuru

Měkké plastové lůžko
z termoplastu

Úpravy pahýlového lůžka

Punčošky:

Nylonové

Gelové

Pěnové

Úpravy pahýlového lůžka

Cíl:

Nášlapný pahýl
s kvalitním kožním krytem
a dostatkem měkkých tkání,
pevně fixovaný v měkkém
pahýlovém lůžku.

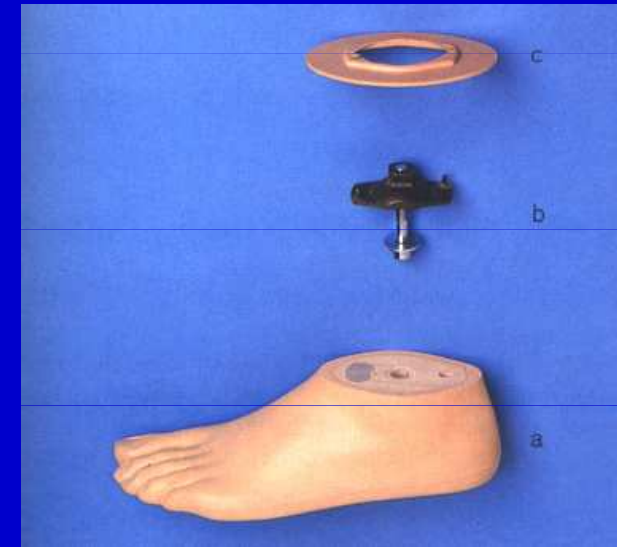
Pahýlové punčošky
Silikonové návleky

Bércová protéza

Materiály

Ocel, titan
kůže, plst', PVC, pryskyřice,
epoxyd, kaučuk, polyester,
termoplasty, silikon, karbon.

Protézová noha
s adaptérem pro dynamické odvíjení

Dílce modulární protézy

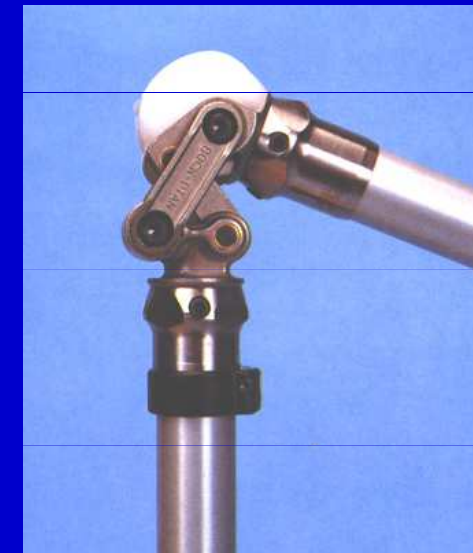
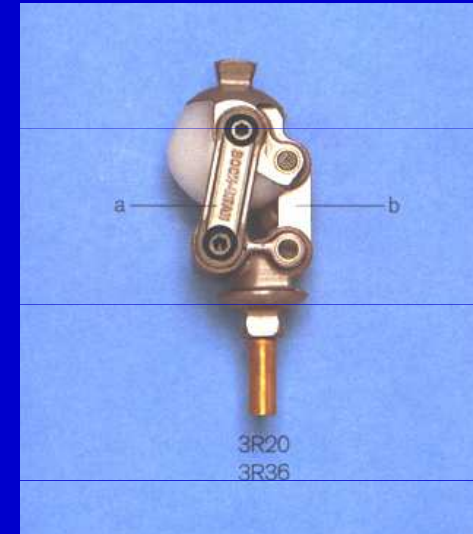
Klouby

Pérové

Hydraulické

Monocentrický
kolenní kloub

Polycentrický
kolenní kloub

Protézy

Sandálové (+ sériová obuv)

Štítové (+ ortopedická obuv)

Bércové

Stehenní

Po exartikulaci v koleni

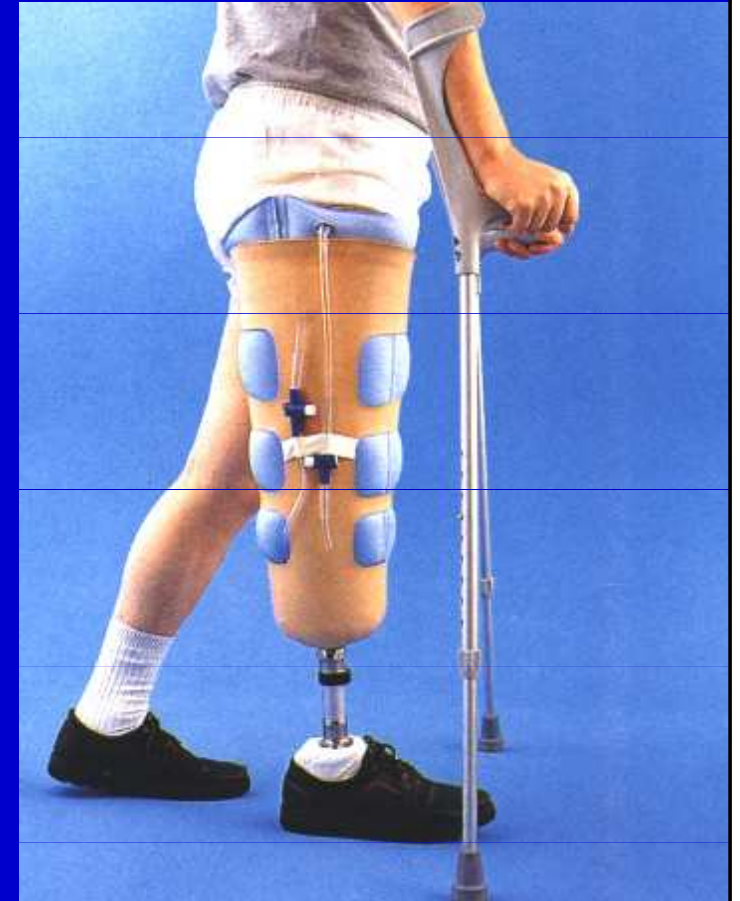
Po exartikulaci v kyčli

Bércová modulární protéza

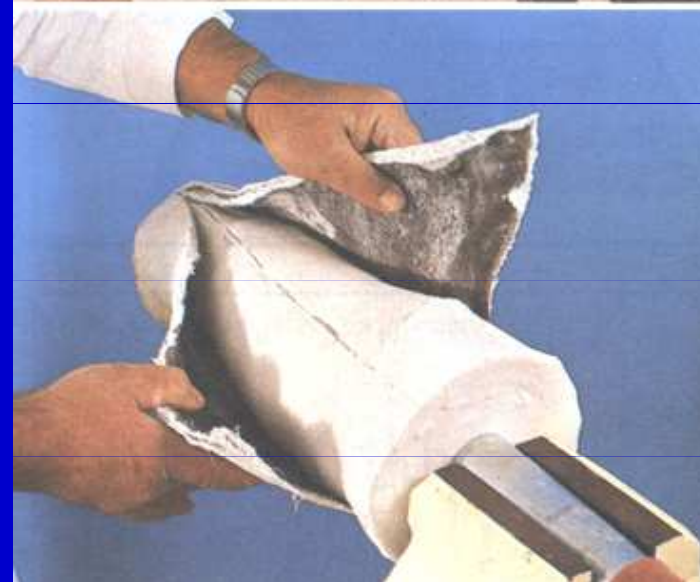
Protézy

1. **Okamžité protézování**
2. **Prvovybavení** – časná protéza
formování pahýlu
správná propriocepce
3. **Standardní** – konečná protéza
po získání stabilního
tvaru pahýlu

Okamžité protézování

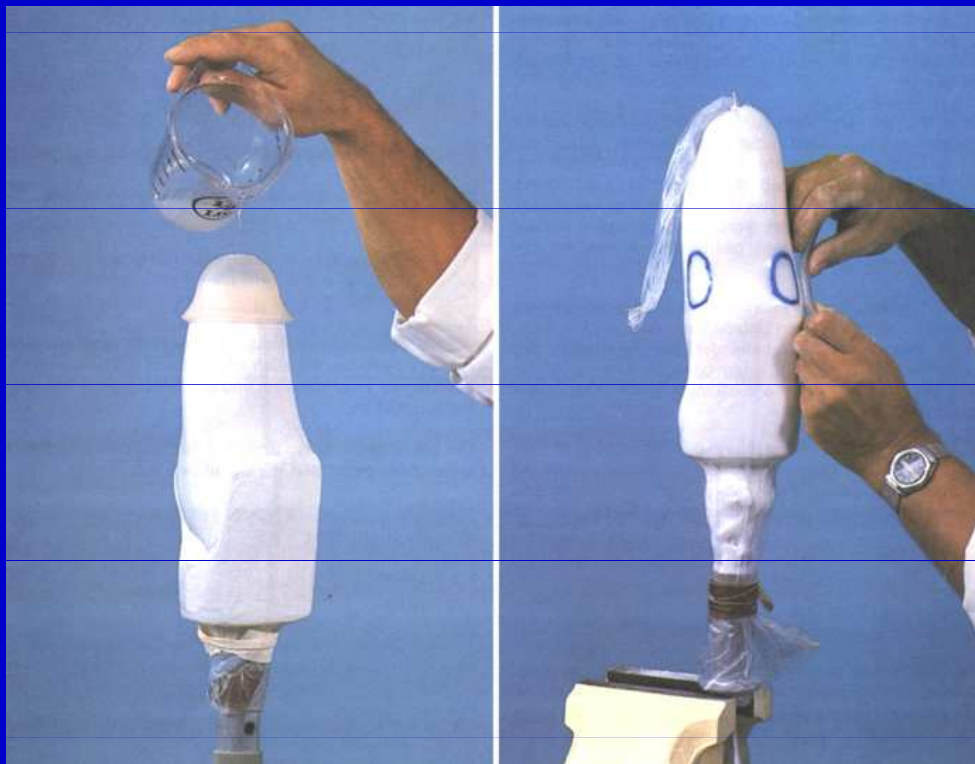
Výroba protézy

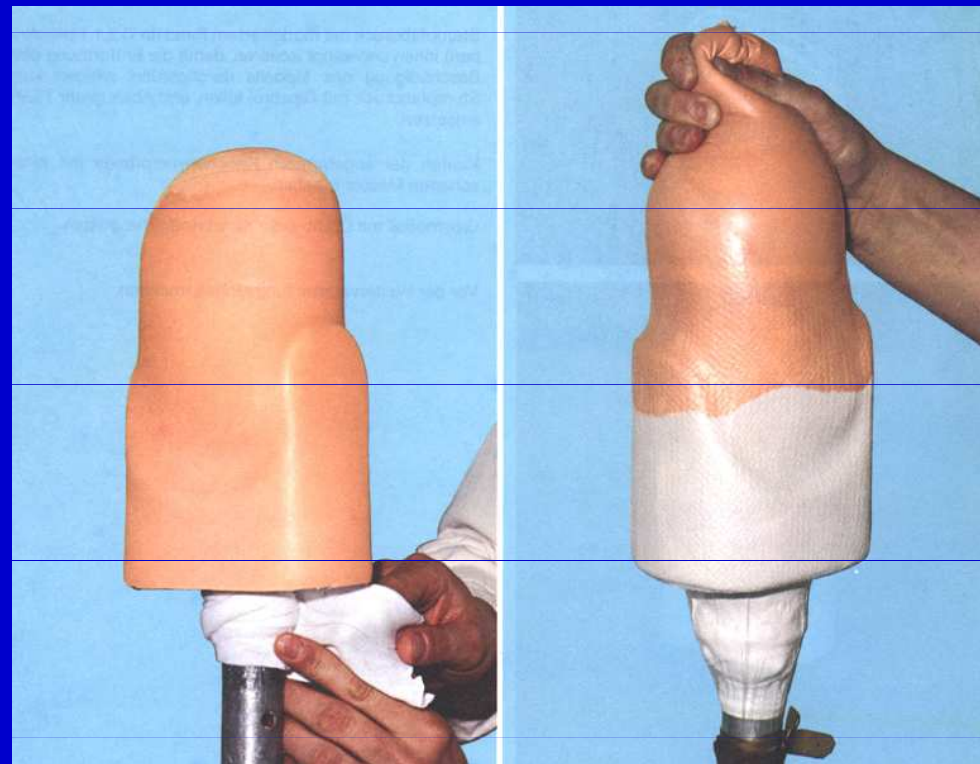
Sádrový negativ

Sádrový pozitiv

Výroba protézy

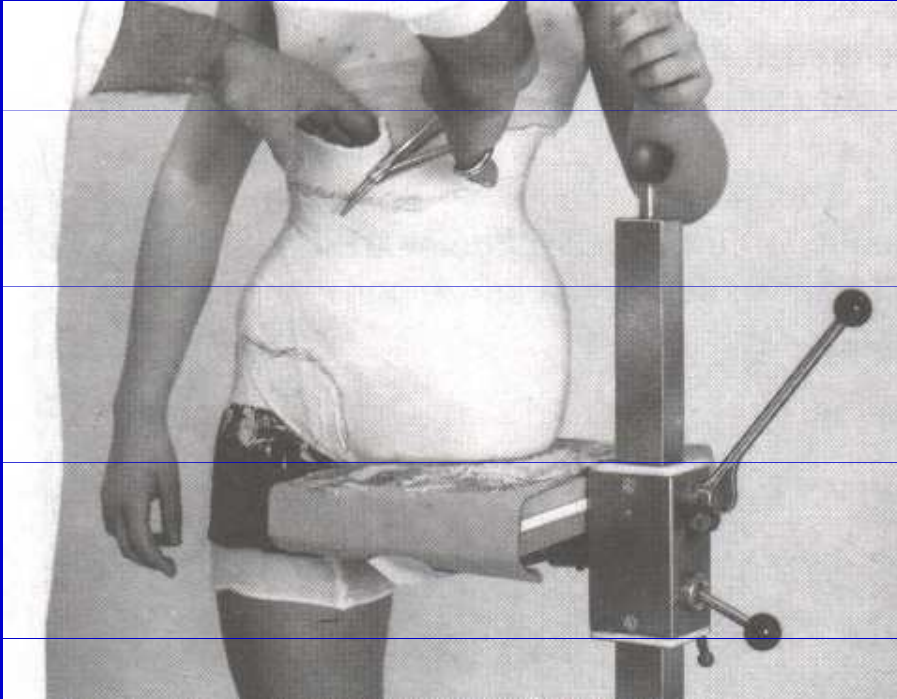

Zhotovení pahýlového lůžka
ze silikonového kaučuku

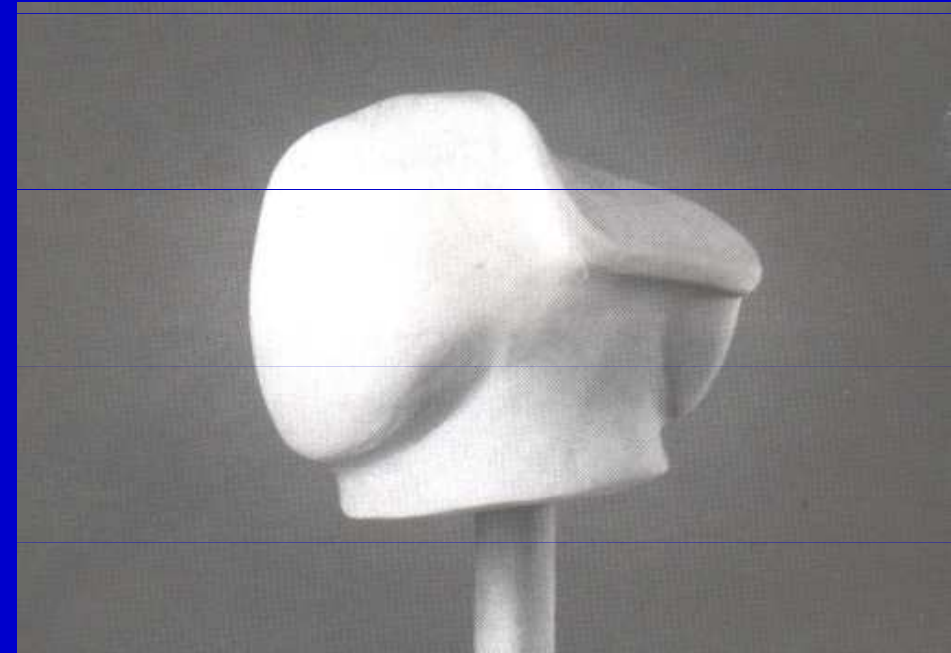

Zhotovení pahýlového lůžka
z termoplastu

Výroba protézy

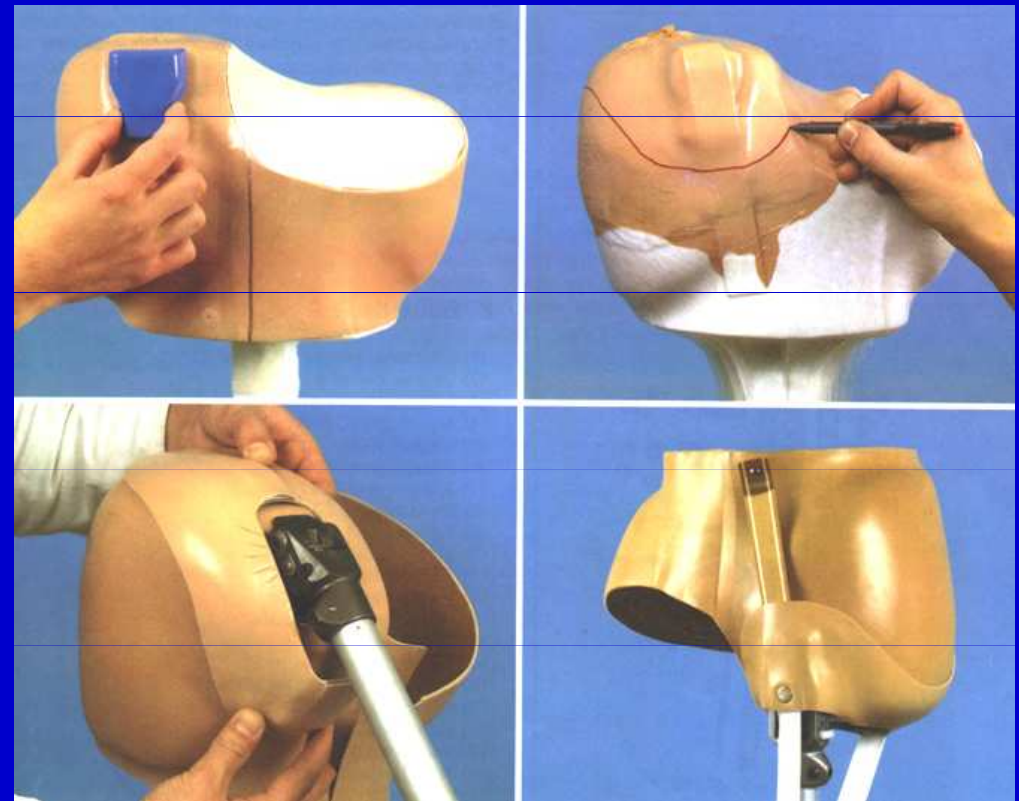
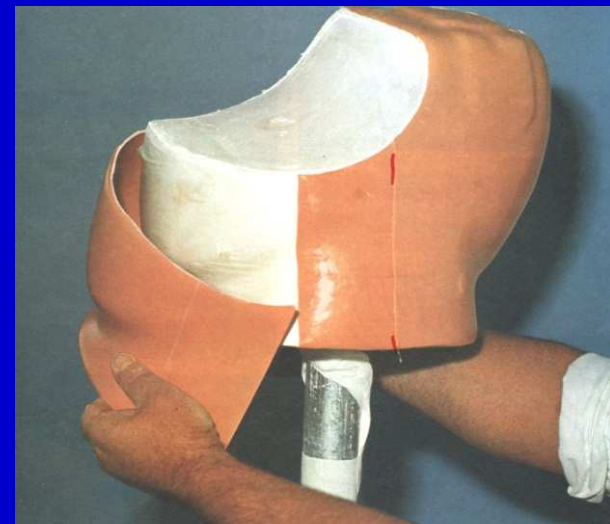
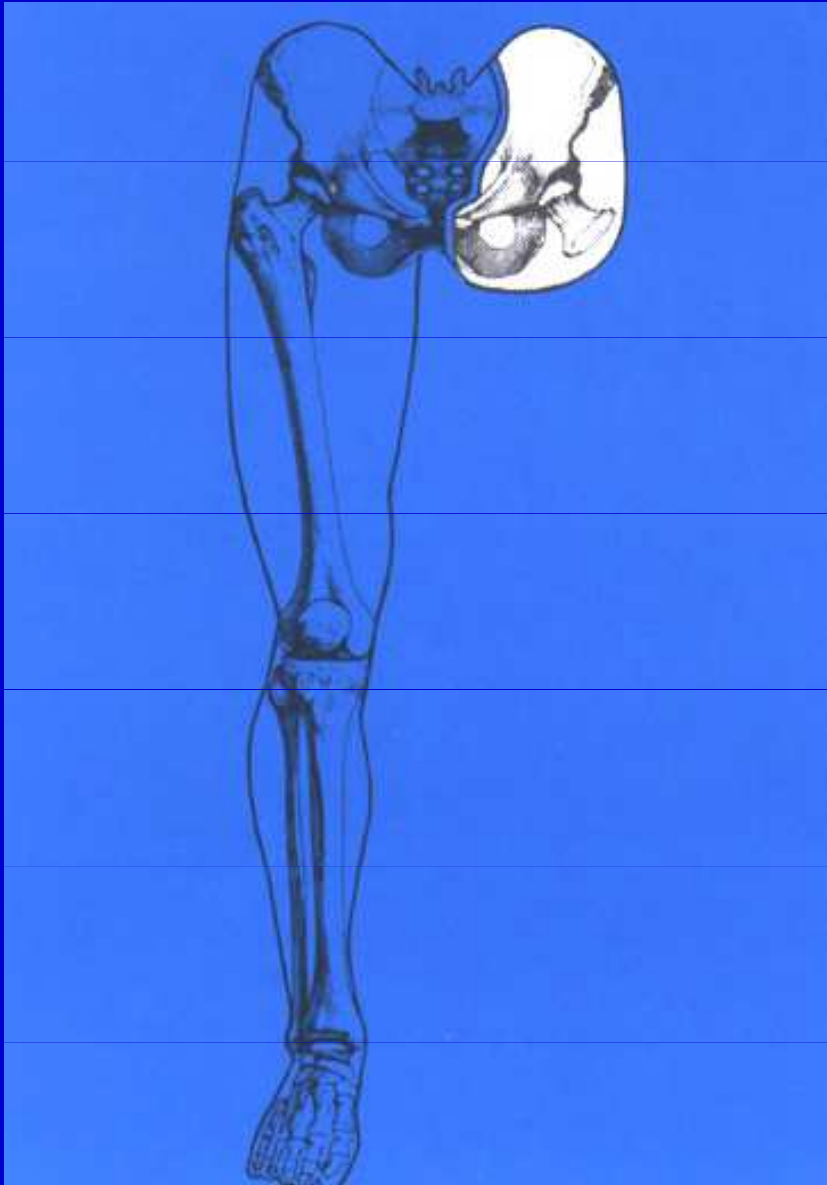
Sádrový negativ
po exartikulaci v kyčli

Sádrový pozitiv

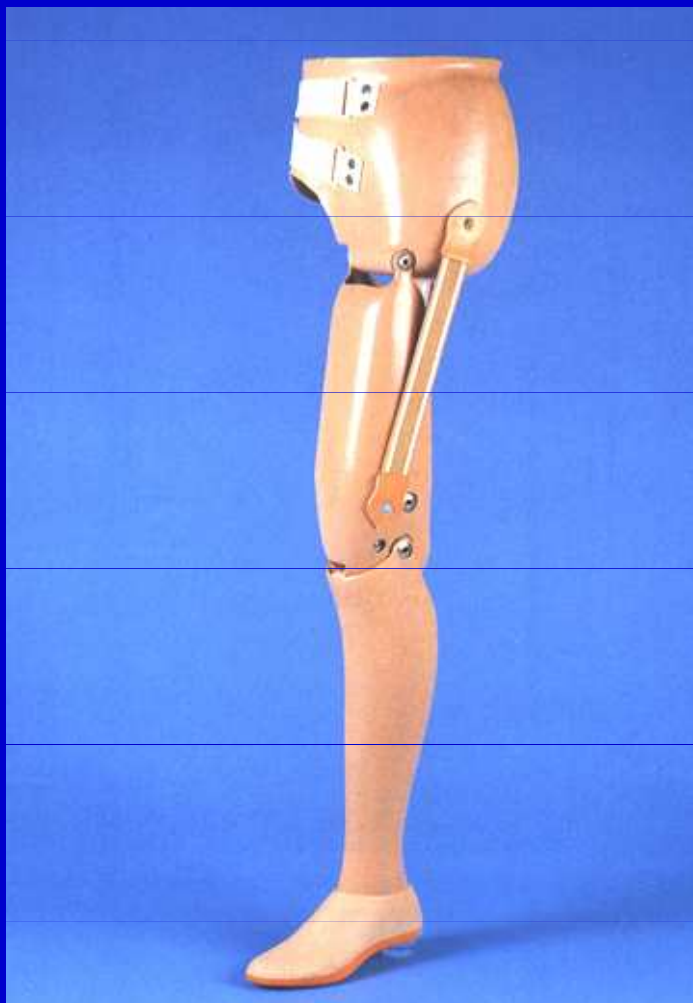

Výroba protézy

Exartikulace v kyčli

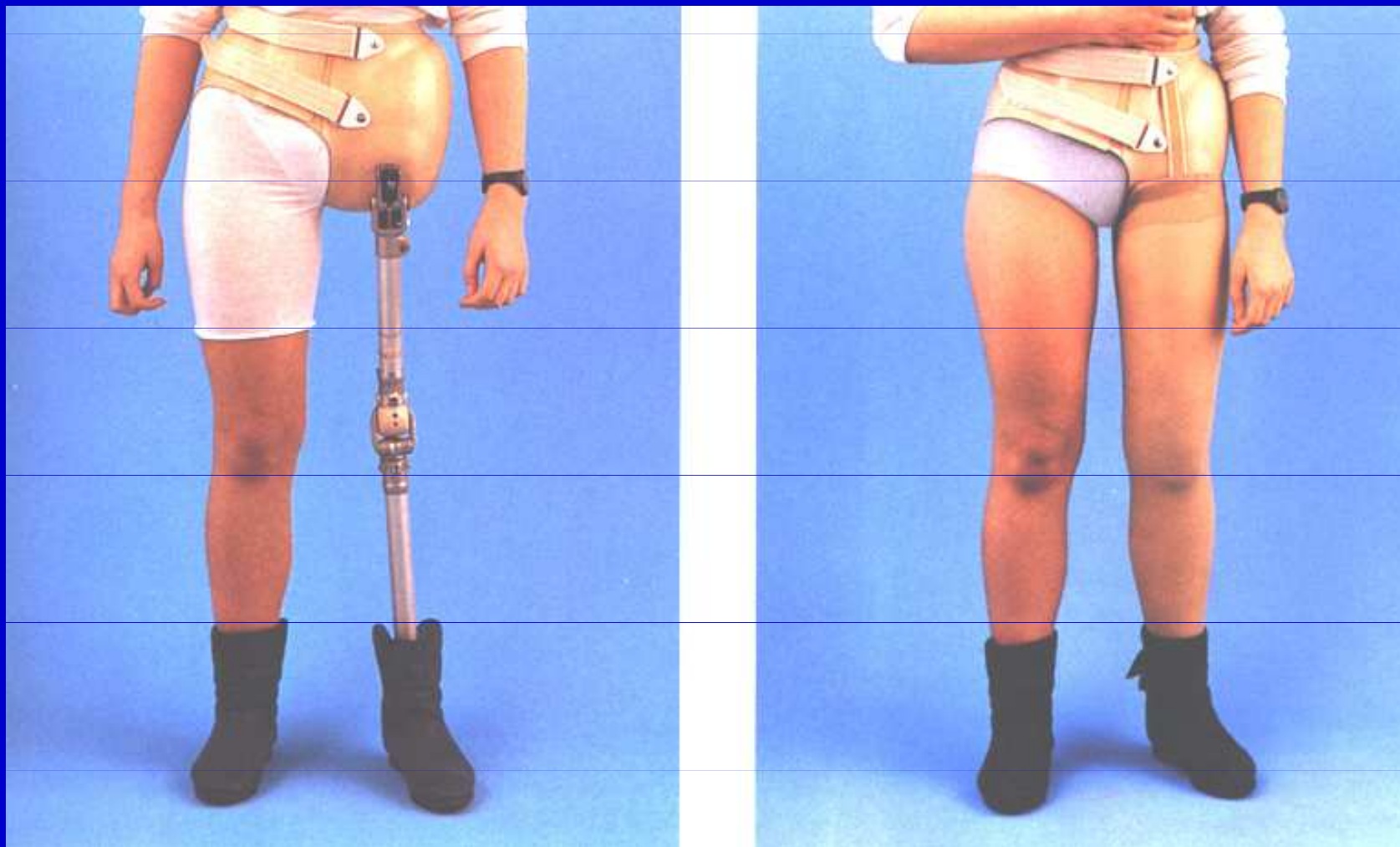
Zhotovení pánevního koše

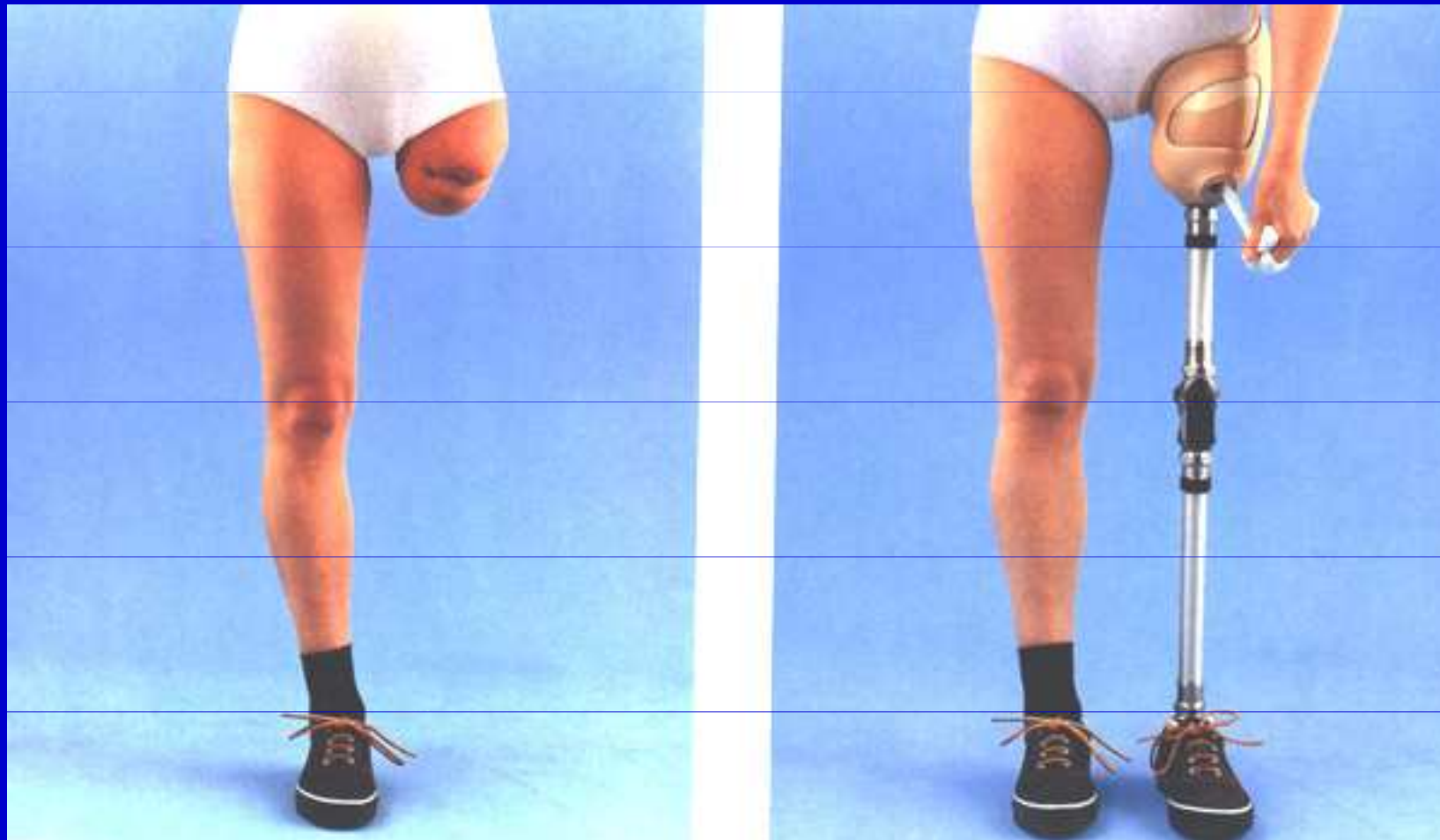
Protéza po exartikulaci
v kyčli.
Pevný pánevní koš

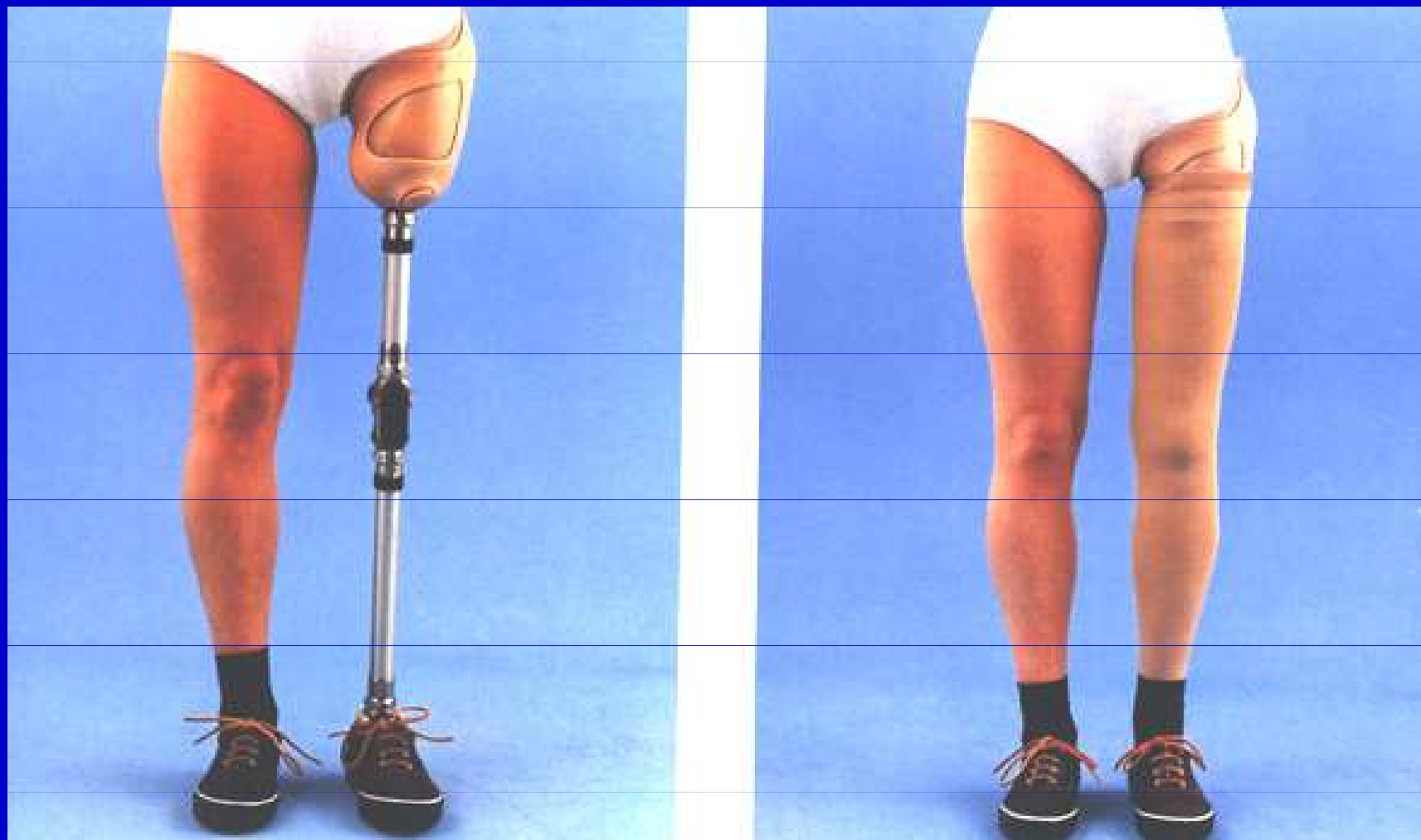
Protéza po exartikulaci v kyčli.
Flexibilní pánevní koš

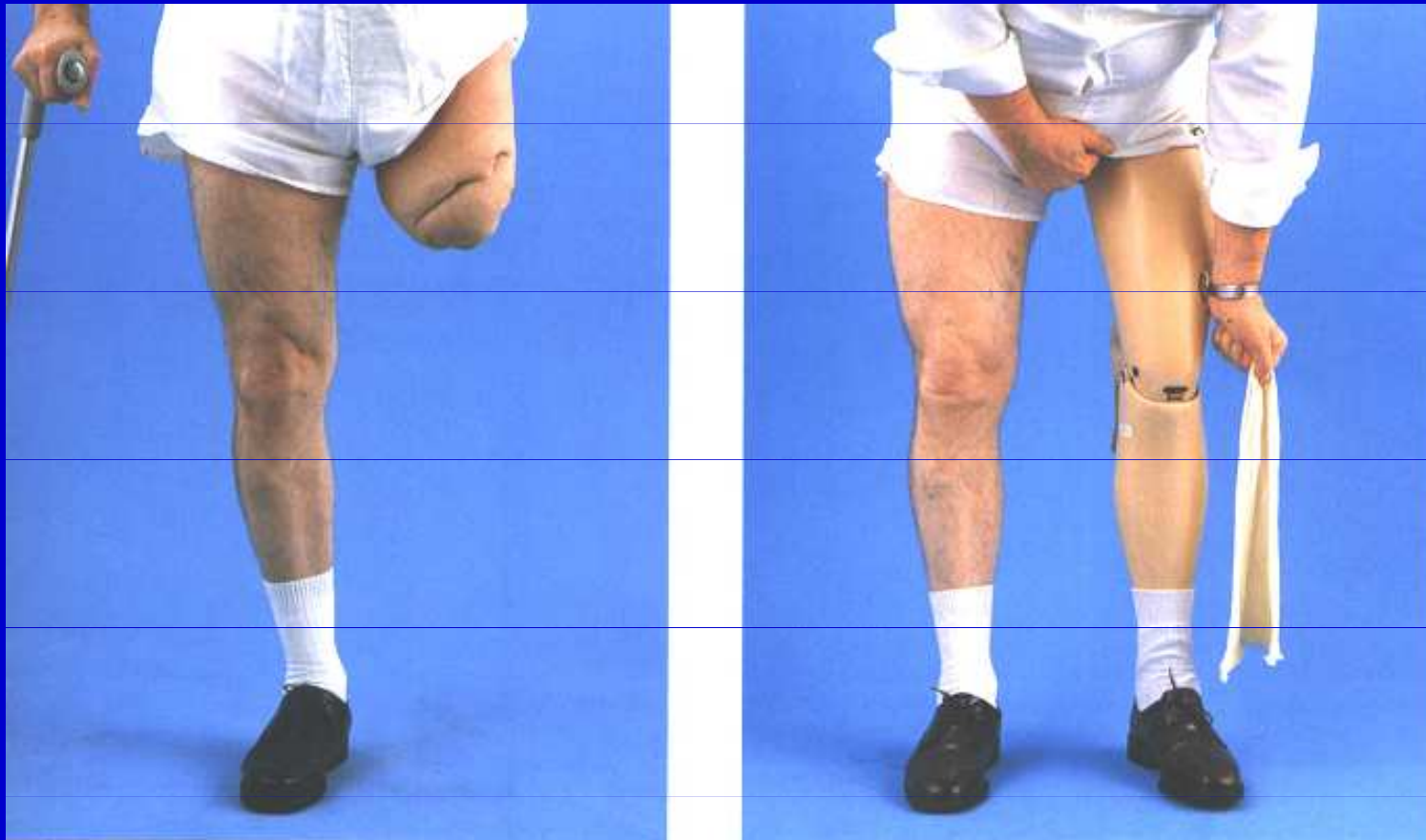
Protéza po exartikulaci v kyčli.
Pevný pánevní koš

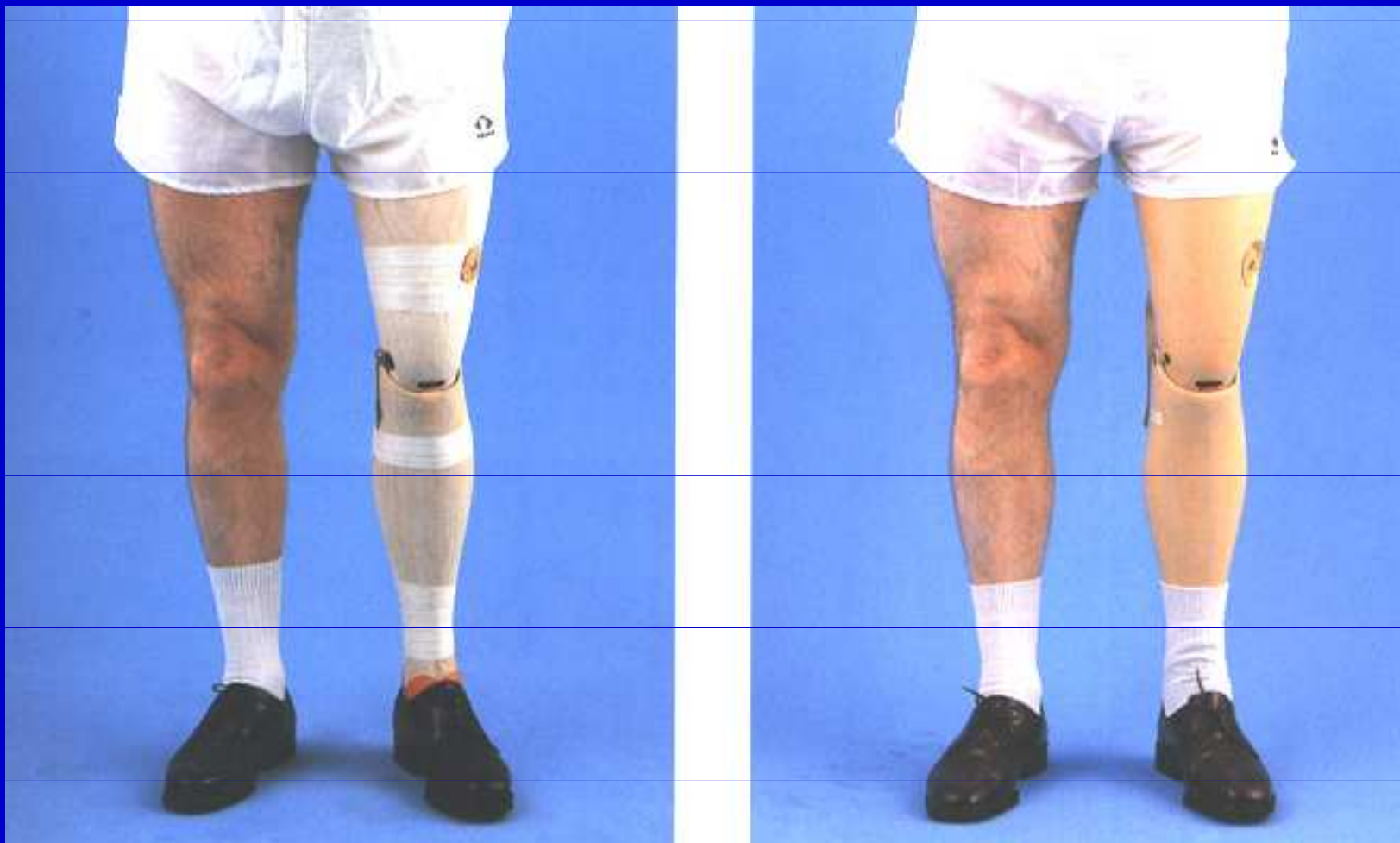
Stehenní modulární protéza.
Vtažení stehenního pahýlu
pomocí trikotu do pahýlového lůžka

Stehenní modulární protéza

Vtažení stehenního pahýlu
pomocí trikotu do pahýlového lůžka

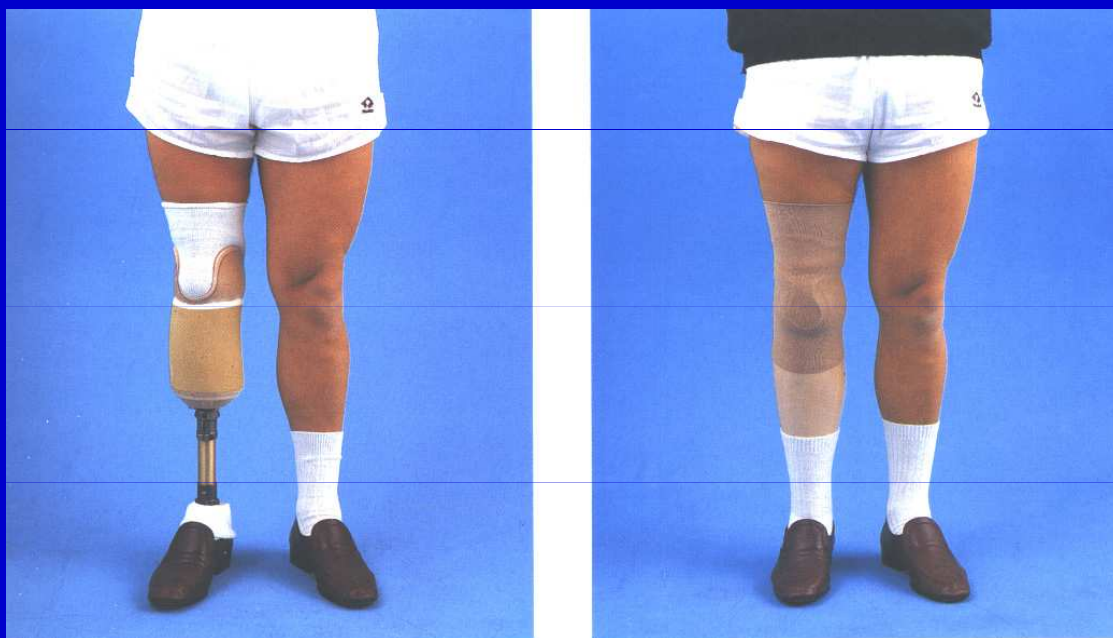

Protéza obalena laminátem
z tekuté pryskyřice

Protéza po exartikulaci v koleni

Bércová protéza z termoplastu

Protéza po amputaci dle Pirogova

Moderní stehenní protéza

Protéza nohy

Snadné odvíjení
Multiaxiální pohyb

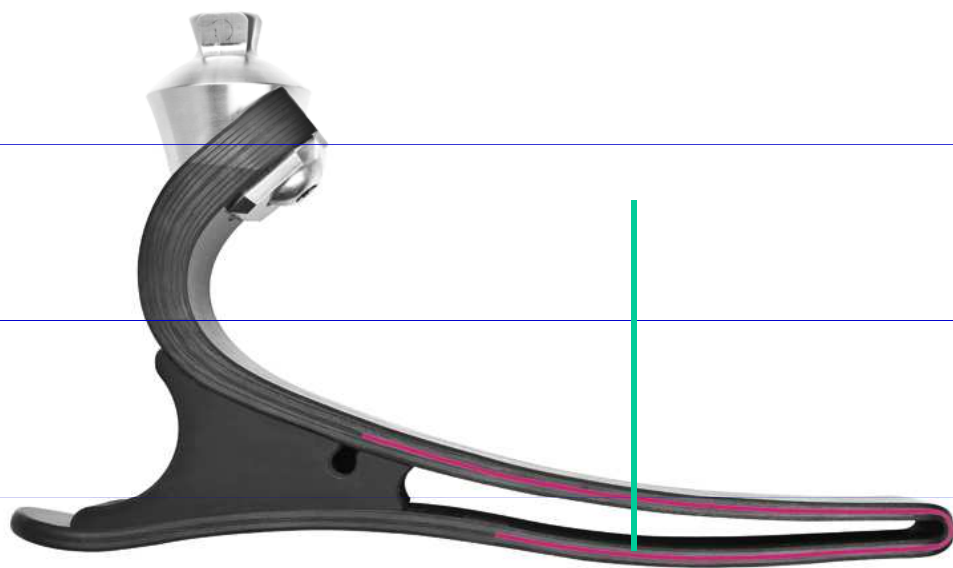

Karbonová protéza nohy

Karbonové vlákno
Dynamické přednoží
Měkká pata
Multiaxiální pohyb

Protéza nohy pro rychlý pohyb

Rehabilitace

Nácvik stoje

Propriocepce

Výdrž

Koordinace pohybu

Chůze

Pobyt na lůžkovém oddělení

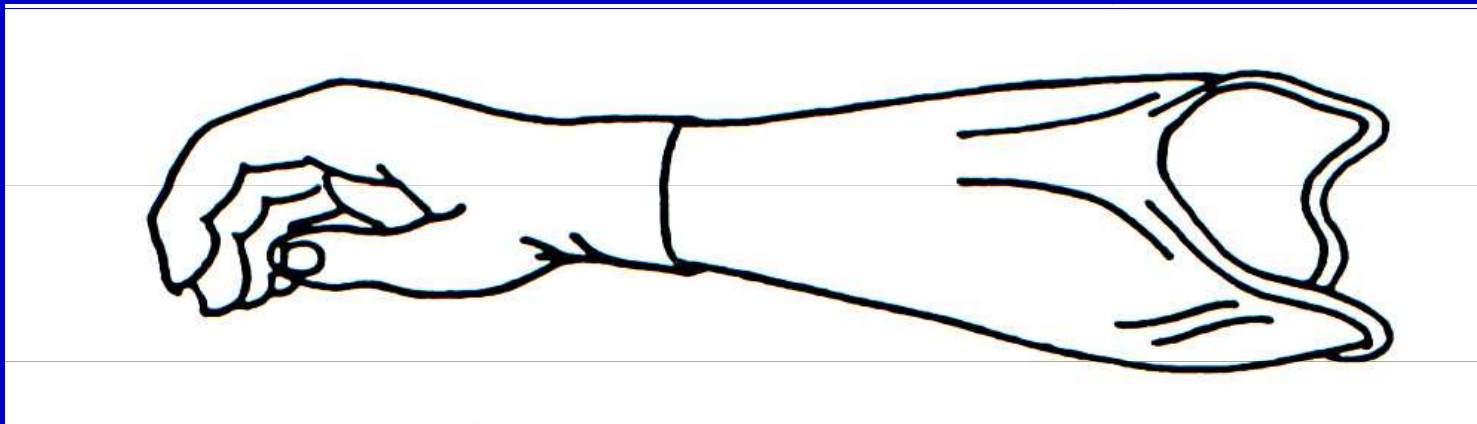
Nácvik chůze s protézou

Protézy horní končetiny

Kosmetické

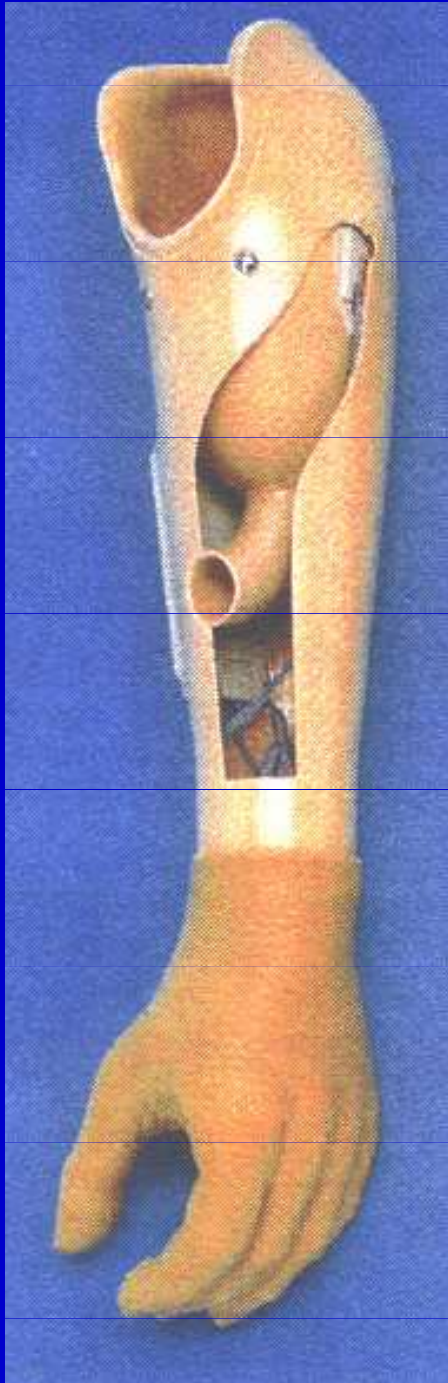
Kosmetické s mechanickou rukou

Bioelektrické protézy

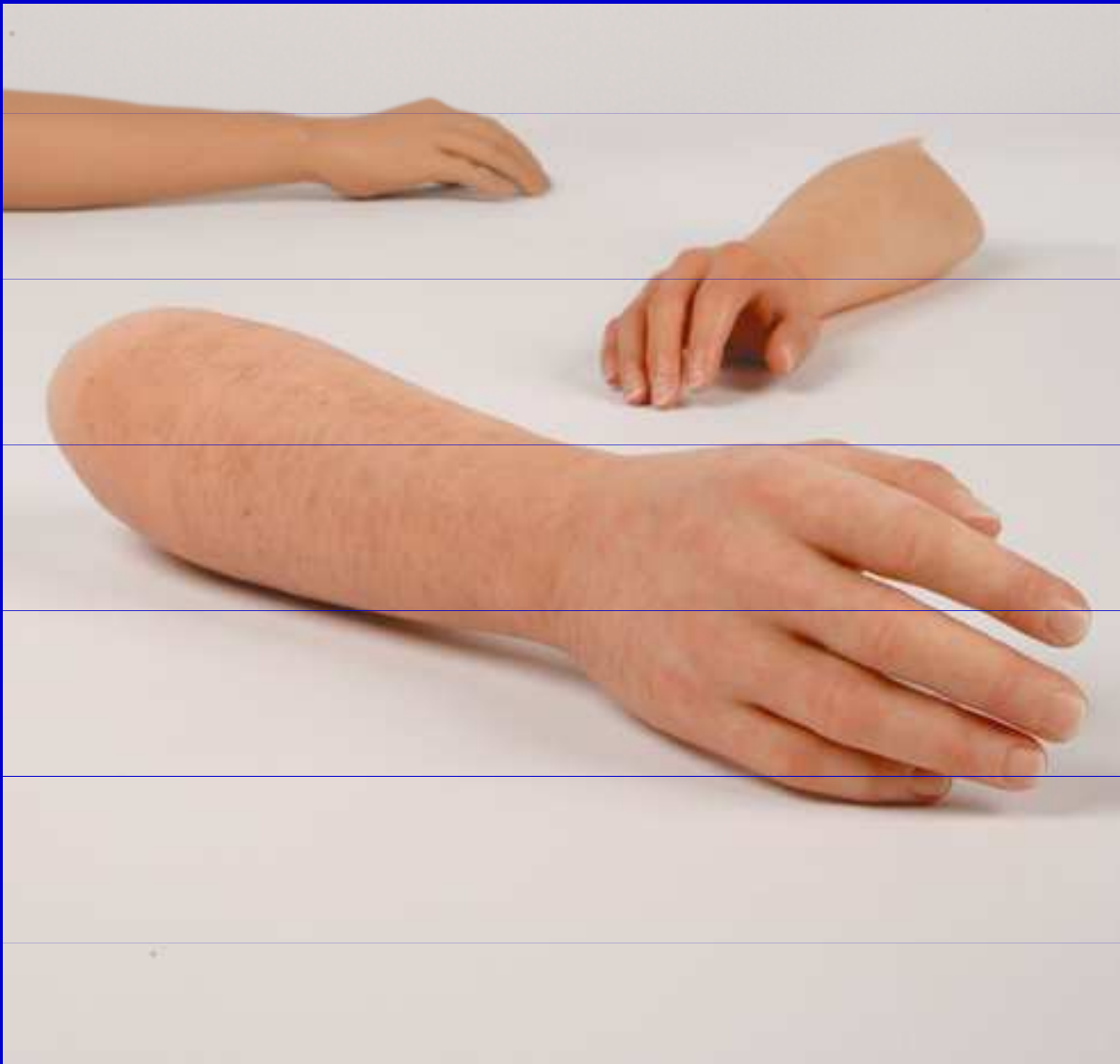

Předloketní kosmetická protéza

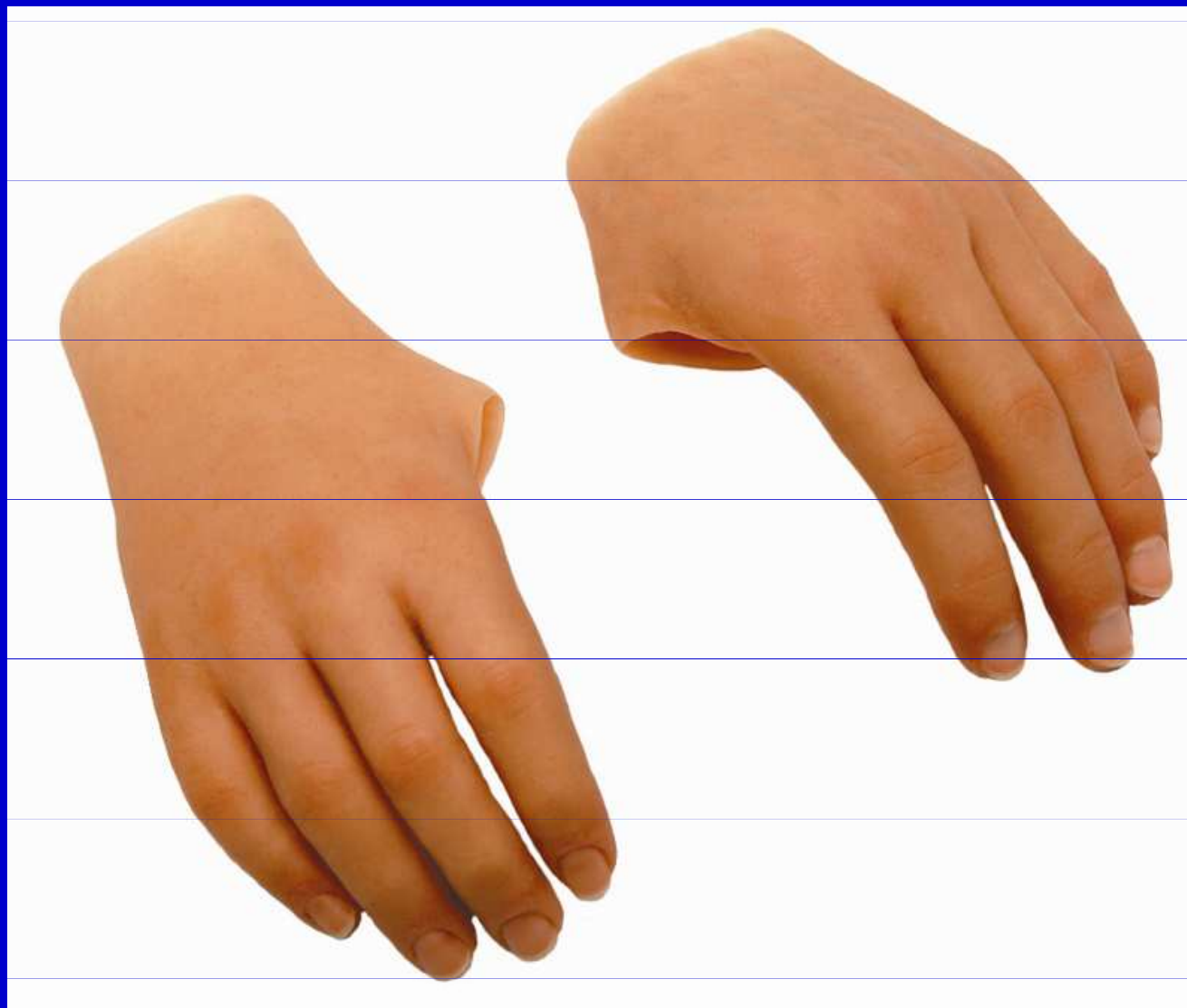

Kosmetická protéza předloketní ulpívací
z akrylátové pryskyřice.
Kontaktní pahýlové lůžko.
Kosmetická rukavice.

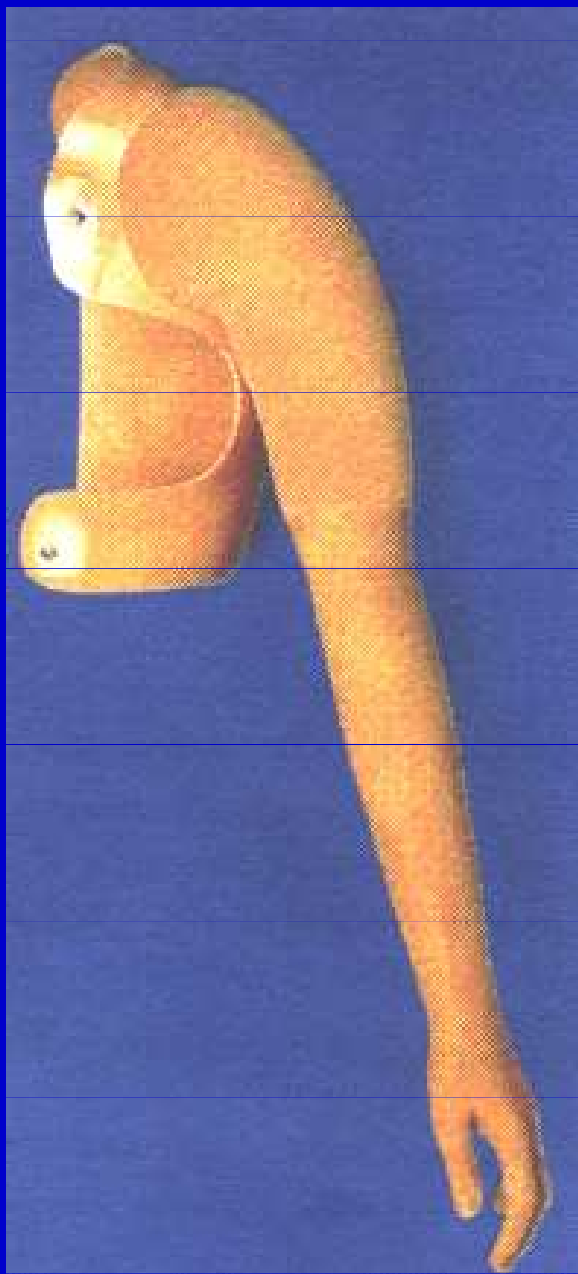
Protéza předloketní

Protézy ruky bez palce

Protéza ruky

Kosmetická pažní protéza

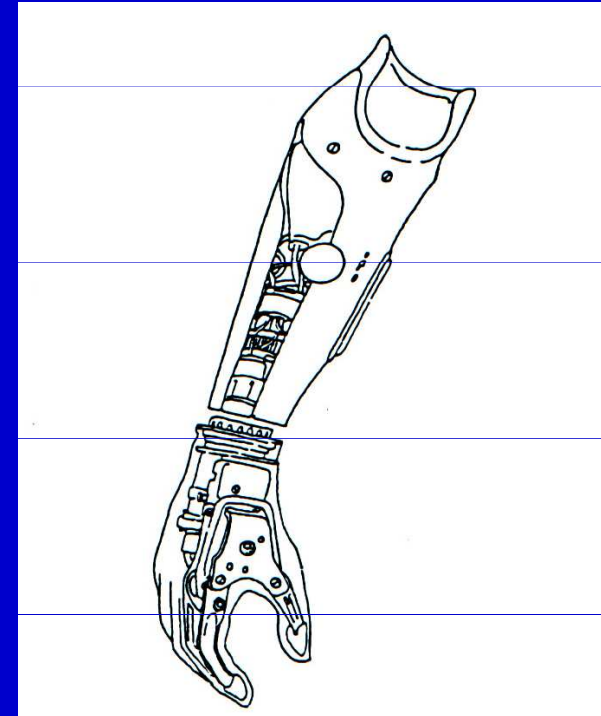

Protéza- dynamická paže

Bioelektrické protézy

Zdroj síly:

- pohyb těla
- kontrakce svalů paží

Předloketní myoelektrická protéza

Funkce ortéz

Stabilizovat

Odlehčovat

Vyrovnávat asymetrie

Korigovat osové odchylky

Ortéza kolena

Části ortézy

Dlahy
Klouby
Třmeny
Tahy
Peloty
Pomocné díly (návleky)

Kyčelní ortéza s kloubem

Ortézy

Pasivní

Bederní pás

Aktivní

Ortéza kolena

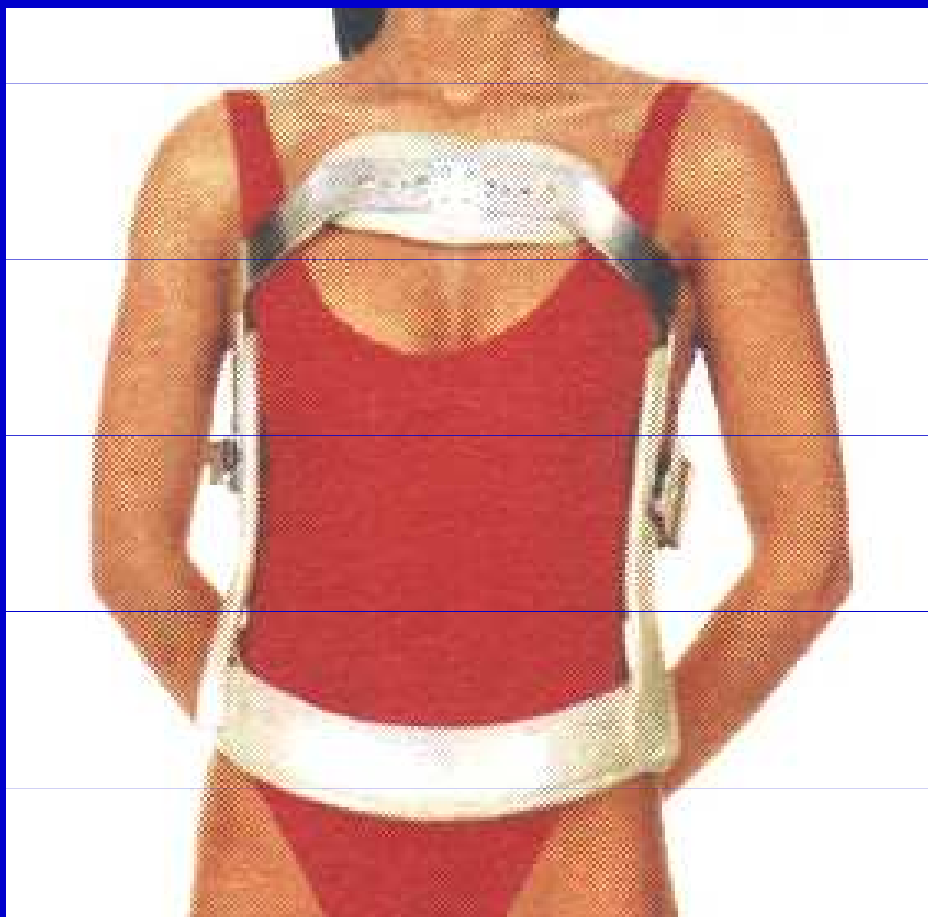
Ortézy

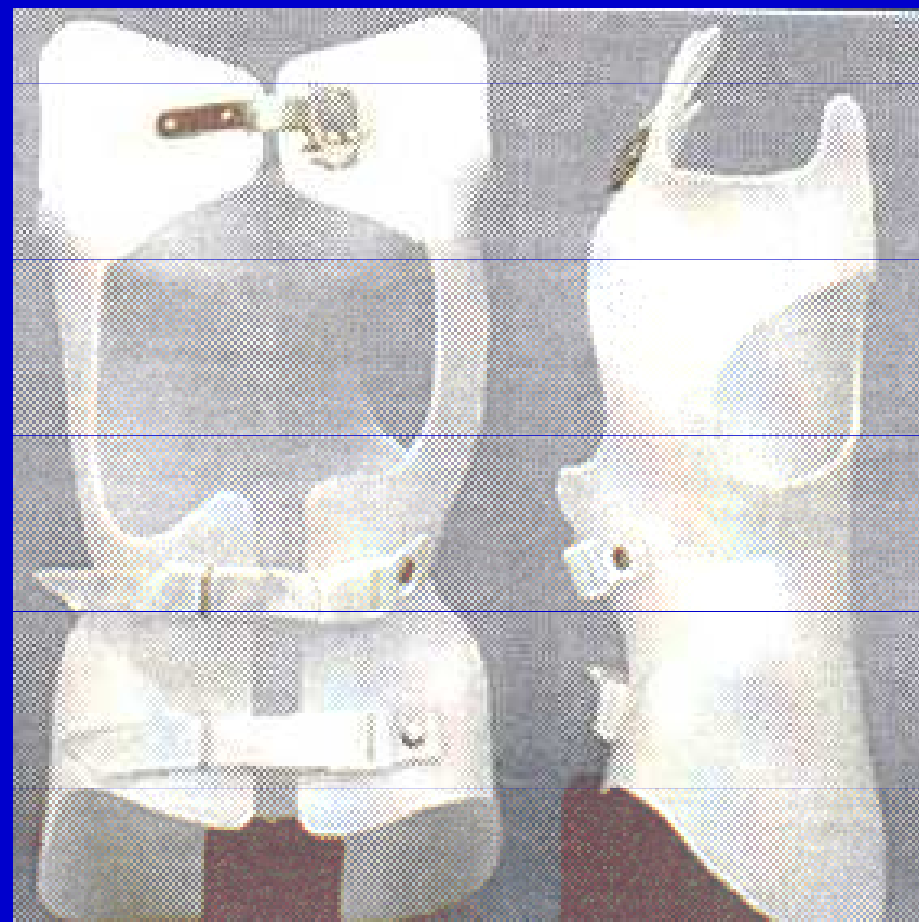
Ortézy ramene

Ortézy trupu

Jewettova ortéza

Cheneau ortéza

Límce

Molitanový límec

Philadelphia límec

Ortézy dolní končetiny

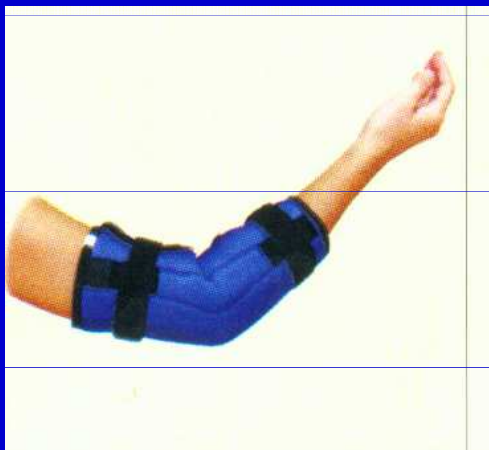

Rigidní ortézy kolena

Aktivní ortézy kolena

Ortézy horní končetiny

Loketní ortéza

Ortézy zápěstí

Epitetika

Nauka o kosmetickém krytí části těla

Náhrada ztracené, nevyvinuté nebo atrofované části těla

Nauka o ortopedické obuvi - kalceotika

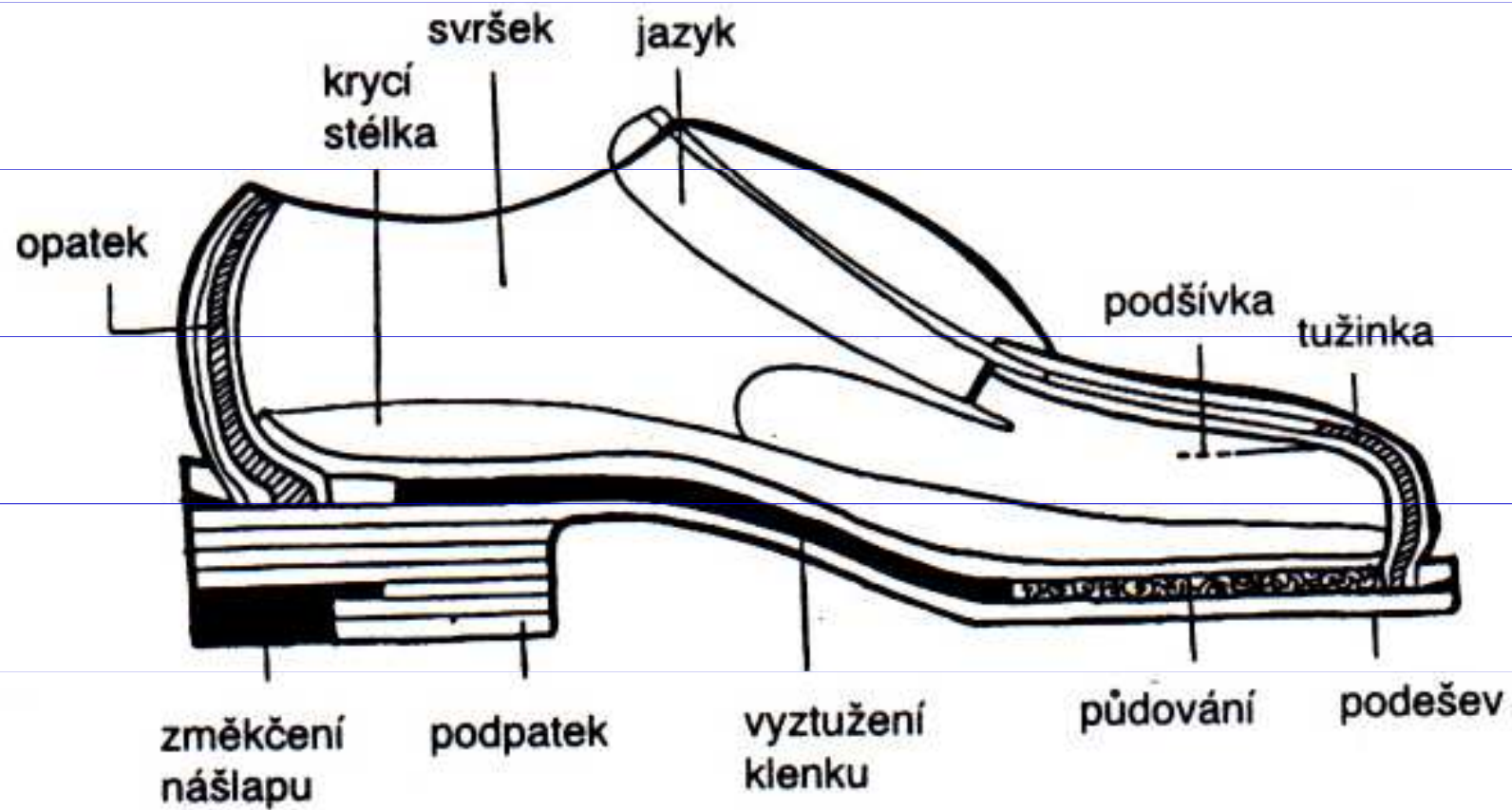
Funkce ortopedické obuvi:

1. Zlepšení chůze deformované nohy
2. Odlehčení
2. Korekce vadného postavení
3. Imobilizace

Ortopedická obuv

Části obuvi

Průřez obuvi

Druhy ortopedické obuvi

Zdravotní obuv

Upravená konfekční obuv

Ortopedická obuv

Obuv diabetická

Diabetická obuv

Kalceotika

Speciálně upravená obuv

Tvary obuvi

A- vysoké boty

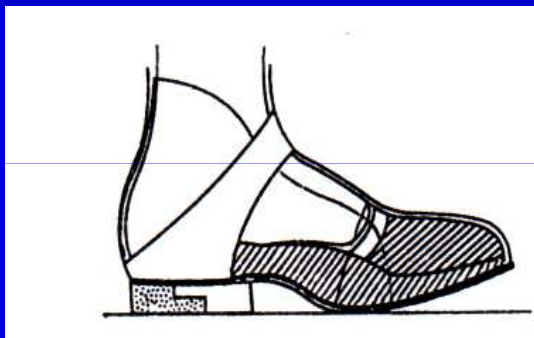
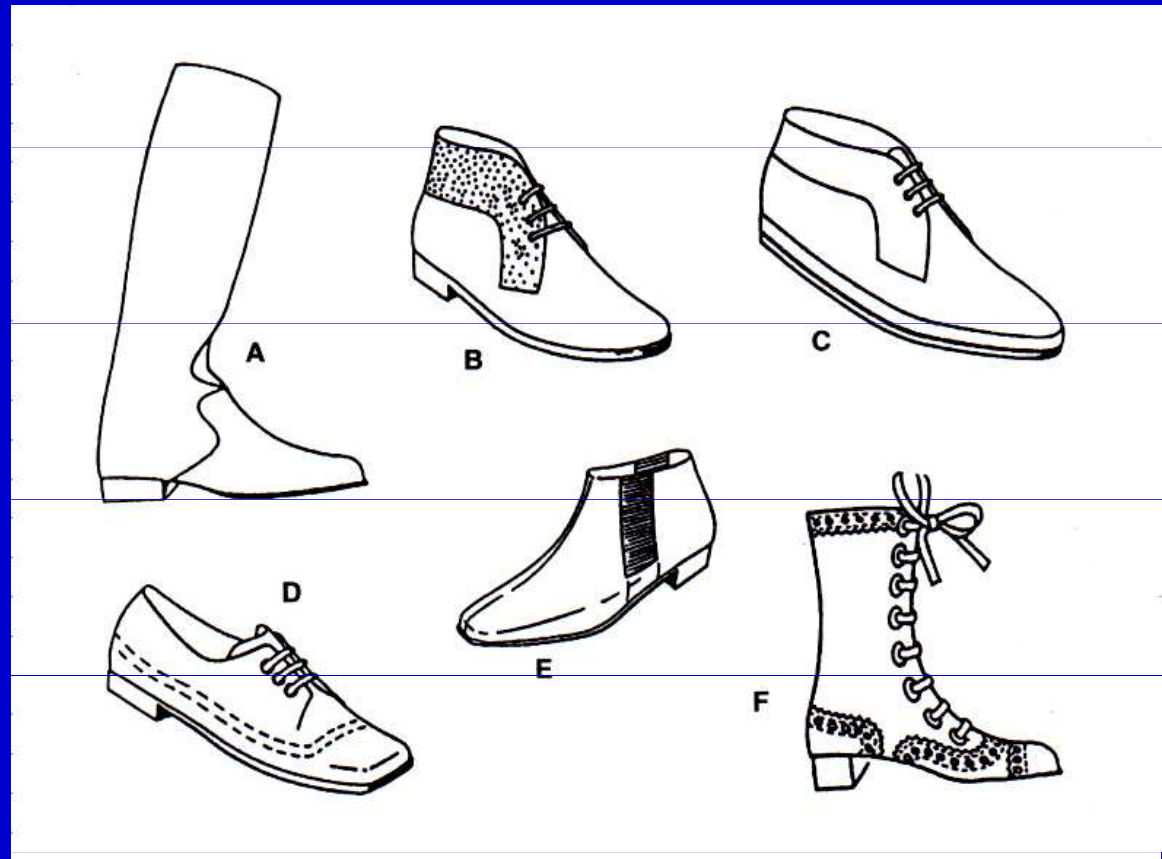
B- botka

C- kotníčková botka

D- polobotka

E- perka

F- kozačky

Obuv po amputaci přednoží

Tvary obuvi

Zásady dětské obuvi

1. Správná velikost. Před špičkou minimálně 1 cm volný prostor
2. Boty s širším přednožím
3. Flexibilní v místě středu nožičky
4. Pevný opatek, který dobře drží patu

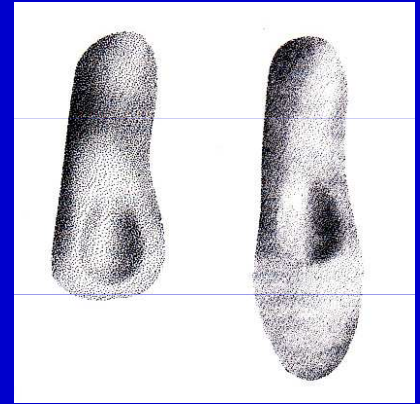

Dětská obuv

Vložky

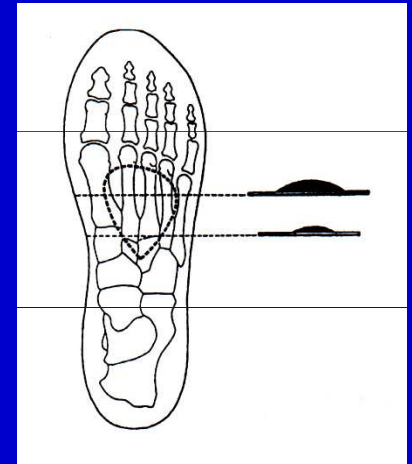
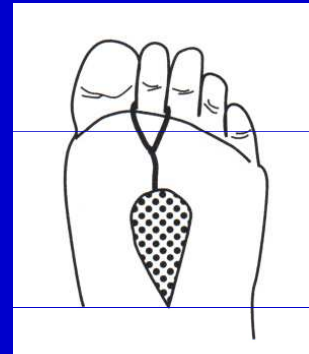
1. Stélkové
2. Tříčtvrteční
3. Podpatěnky
4. Srdíčkové

Vložky stélkové

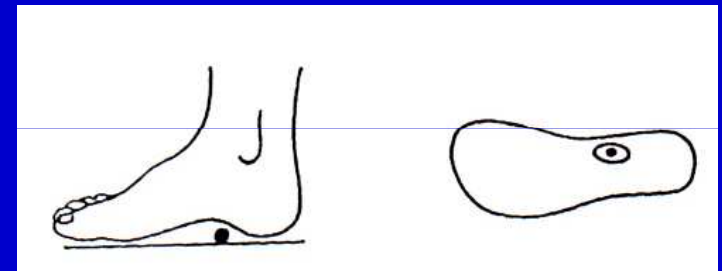
1. Tuhé
2. Měkké

Srdíčkové vložky

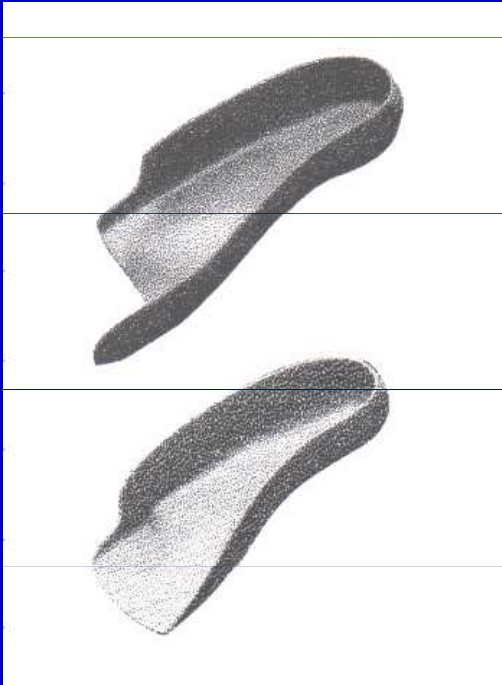
1. Aktivní
2. Pasivní

Spitzzyho aktivní vložky

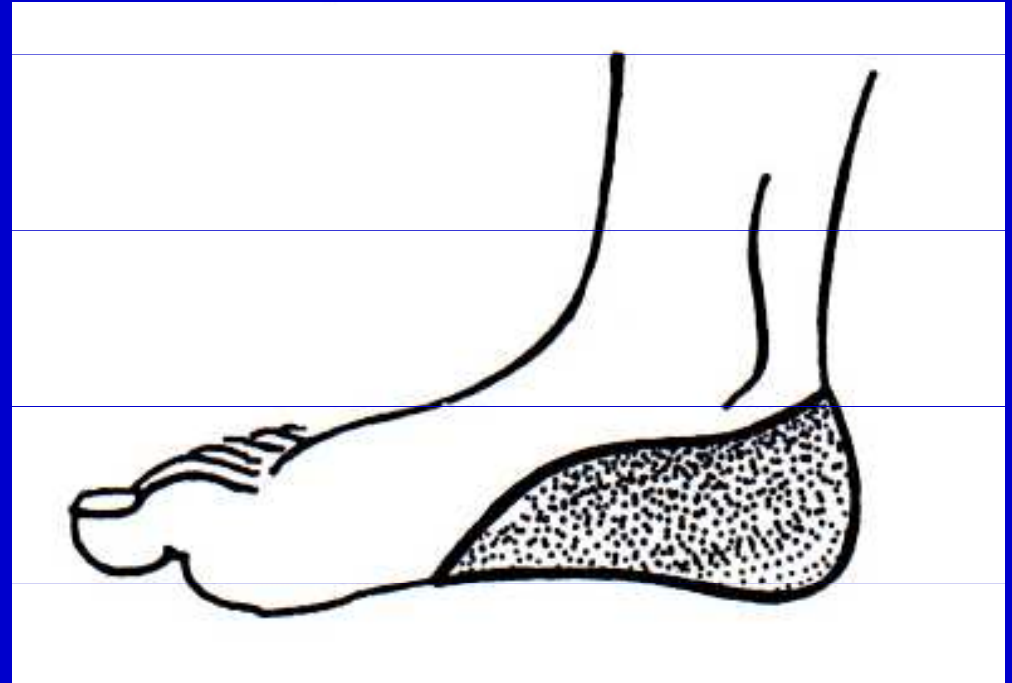

Vložky

Skořepinové vložky

Helfetova patní vložka

Korektory

Korektory

Podpatěnky

Korektory pro hallux valgus

Podpatěnky

Adjuvatika

Nauka o pomůckách pro obsluhu

Pomůcky pro denní úkony

Lokomoce, hygiena a soběstačnost, bezpečnost

Praktické a grafomotorické činnosti

Sporty

Adjuvatika

- imobilní pacienti, vozíčkáři, senioři
- dlouhodobě léčení na lůžku
- po náročných ortopedických – chirurgických výkonech

Adjuvatika

Berle
Sedačky
WC křesla
Chodítka
Vozíky
Pomůcky

Mechanický vozík

WC křeslo

Chodítko

Sedačka do vany

Kluzká deska

Mechanické vozíky

Moto dlahy

Chodítka

Berle, hole

Berle – opěrná funkce

- čtyřbodová, francouzská, dětská loketní berle
- podpažní berle
- vycházkové hole pevné
- výškově nastavitelné, skládací vycházková hole

Plošiny

- Schodišťové plošiny
- Schodolezy
- Rampy

Pomůcky pro hygienu

- pro sebeobsluhu a nezávislosti na dopomoci druhé osoby
- Zvedáky, sedačky do vany/sprchy, vozíky toaletní
- Nástavce, opěrky, madla na WC

Wheel chair case